

Francesca Melandri

Più alto del mare

Франческа Меландрі

Вище від моря

Роман

Київ
Нора-Друк
2018

УДК 82-31
М 47

Переклала з італійської Мар'яна Прокопович.

Меландрі Франческа

М 47 **Вище від моря.** Роман / Франческа Меландрі ; пер. з італійської М. Прокопович. — Київ : Нора-Друк, 2018. — 176 с. — Серія «День Європи».

ISBN 978-966-688-031-7.

Сильний шторм і нещасний випадок перешкоджають поверненню на континент двох відвідувачів острова, на якому розташована в'язниця суворого режиму.

Луїза — селянка з маленького села в центральній Італії, мати п'ятеро дітей, навідує свого чоловіка, який відбуває покарання за вбивство двох людей. Паоло — колишній викладач філософії, приїхав на побачення до сина-терориста. Наглядач Нітті, який має проблеми у родині через свою неконтрольовану жорстокість, супроводжує цих відвідувачів і не має права залишити їх без нагляду. Вимушене перебування цих трьох людей разом на острові назавжди змінить їхні життя.

Серія заснована 2005 року.

Published by arrangement with The Italian Literary Agency.

ISBN 966-8321-75-8 (Серія)
ISBN 978-966-688-031-7

© Нора-Друк, видання українською мовою, 2018
© 2012 RCS Libri S.p.A.,
Milano

*Тіці Марії Терезі,
великій навчительці безкорисливої любові*

[...]Це повторюють усі профспілкові лідери: тероризм об'єктивно є найпідступнішим союзником капіталу; якщо з ним не боротися, він може на цілі десятиліття відкинути назад сили робітничого руху.

З опублікованої в «Корр'єре дела Сера» статті Вальтера Тобагі, якого 28 травня 1980 року вбила «Бригада XXVIII березня».

В Утопії нема співчуття.

Джеремі Ріфкін

θάλασσα κλύζει πάντα τὰνθρώπων κακὰ
(Омити скверну здатна лиш морська вода)

*Евріпід, Іфігенія в Тавриді 1193**

*Переклад А. Содомори.

За рік до того

Запашне повітря — ні, цього вони не сподівалися.

Вони давно знали, що приїдуть туди вночі, і справді, їх забирали з в'язниць цілої Італії в пору, коли небо було чорне, мов зіпсовані зуби. Їх привезли гвинтокрилами «Чінок» — та-та, та-та, та-та, немовби вони прибували прямо з В'єтнаму, а не з Прая-а-Маре чи Вітербо. Навколо репетували військові, а за ходом операції наглядали якісь біляві стрижені суб'єкти, німі, мов скелі. Як стало відомо пізніше, то були американці. А вони й цьому не дивувалися.

Страх смерті в них був, а все ж, входячи в черво гелікоптера, усі підвели очі до неба. Було темно, на молодика. Це теж взяли до уваги, плануючи операцію: щоб відсвіти моря не відкрили згори обрисів берега. Проте навіть таємні агенти імперіалізму та капіталу не зуміли погасити зірок, які неодмінно пульсували вгорі. Дехто з них не бачив їх місяцями, інші — роками. Хтозна коли вони їх знов побачать, і чи побачать взагалі.

Через якийсь час після зльоту якийсь солдат у камуфляжі весело сказав їм: — Зараз відчинимо вантажний люк і навчимо вас літати. — Немов визнаючи слушність за багатьма тими, хто говорив: в Італії

тепер як у Південній Америці. Але нікого так і не скинули.

Після прибуття, коли вони йшли тих кілька метрів від гелікоптерів до білої будівлі в'язниці суворого режиму, їх підганяли стусанами та ударами палиць, аби не дати їм часу зрозуміти, куди вони потрапили. Але й про це вони здогадувались. Вже багато тижнів бездротовий телефон в'язниць доносив про біганину робітників у низькій будівлі в глибині Острова, далеко від корпусів для звичайних ув'язнених, від адміністративних установ, від причалів, від селища з домітками охоронців, школою та церквою, і навіть від дальнього маяка, що стояв на скелі — одне слово, далеко від Бога, від людей і від усього іншого. До того ж, вже досить давно до деяких членів парламенту, які вже місяцями ночували щоразу в іншому місці, тримаючи під подушкою напоготові закордонний паспорт і гроші, дійшла ця чутка: у разі військового путчу саме сюди депортуватимуть і тут ув'язнюватимуть головних опозиціонерів.

Їх зібрали в одному великому приміщенні. Спершу їсти їм не давали, дали тільки трохи води. Третього дня у всіх боліли животи, ослабли кінцівки, обважніли голови, але вони розуміли — вже й так добре, що вони вижили, провівши там ці три ночі. До їхнього переведення, тобто «перепровадження», вони зовсім не мали певності, що так і буде. Четвертого дня їх нагодували. Дехто знов почав випорожнюватися, і всі їм заздрили. Сморід забивав дух, але вони потішали себе думкою, що сопух цей мусили нюхати й охоронці, наглядаючи за ними крізь єдине вічко. За тиждень їх повели в душ. Вода була холодна і йшла з перебо-

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

ями, але викликала у них безумовну радість. Усім присвоїли номери, роздали одяг, розвели по камерах. У новій в'язниці суворого режиму почалося щоденне життя. Загалом усе було так, як вони й думали.

Крім запахів. Цього не передбачили навіть найдалекоглядніші з ватажків, найдосвідченіші з каторжан. Коли під криками та стусанами вони виходили з «Чінуків», Острів цілковито затопив їх своїм ароматом. Серця завмерли, немовби при згадці про втрачене велике кохання. Виснажені каторгою тіла сповнилися бажанням. Багато хто нерухомо застиг біля гелікоптера, наражаючись на стусани та удари палицями, аби лиш ще трохи подихати Островом.

Він пахнув морською сіллю, смоківницями, цмином.

Відвідини

Острів насправді не лежав у відкритому морі, хоч саме так можна було подумати. Від суходолу, який суходолом і не був, а лиш одним з більших островів, його відокремлювала тільки Протока, яку, здавалось, можна було перетнути вплав. Вітри вимітали з повітря усі випари, весь чад і бруд, навіть чорні клуби диму з нафтохімічного заводу. Тому Острів здавався дуже близьким, майже рукою подати — але то була ілюзія. Його обриси були такими чіткими завдяки могутній широчіні Середземного моря, яке від того місця аж до Гібралтару було порожнє і відкрите навстіж. Насправді у Протоці вирували течії, які не дали б перетнути її й найвитривалішому плавцеві.

Навіть суднам не так легко було перепливати цей морський рукав барви виноградного листа, побризканого мідним купоросом. Він був усіяний підводними скелями, здатними підступно подряпати кіль судна, яке потрапляло в западину хвилі, пропливаючи над ними. І неможливо було передбачити, куди міг відсунути піщані обмілини на дні останній *лібеччо* — південно-західний вітер — хіба що вимірювати щоразу глибину лотом. Тому, щоб дістатися з промислового порту на Острів, треба було спрямовувати ніс судна в протилежному напрямку, до відкритого моря. Тільки

через багато миль можна було повернути стерно в керунку до двох узвиш у вигляді верблюдячих горбів. А звідти вже майже не видно нафтоперегінного заводу з його білими та червоними коминами, схожими на велетенські льодяники.

Острів насправді не лежав у відкритому морі, хоч саме так можна було подумати. Я й сам як той острів посеред моря, подумав Паоло. І він немов знову почув, як говорить Емілія: *припини шукати у всьому якісь символи. Речі є тим, чим вони є, і кінець*. Її голос був загонистий і погідний, як тоді, коли вона була ще дівчиною, коли молодою дружиною брала його голову між долоні й клала собі на груди. Коли страждання ще не зламало її і не забрало її від нього.

Паоло висунувся за поруччя. Він подивився на білу піну, яку породила зустріч між сірим залізом і темною синню води. Кільватер теплохода розходився літерою V на маслянистій поверхні води. Ще коли вони чекали на молі, висадившись з порома і готуючись сісти на цей теплохід, Паоло почув, як якийсь чоловік років тридцяти сказав, що такий повний штиль не віщує нічого доброго. На ньому був сіро-зелений однострій тюремного наглядача, але риси його обличчя були витончені, як у семінариста чи актора. Поклавши руку на кобуру, він наглядав за тим, як знімають трап, пильнуючи, щоб ніхто нишком не проник на борт. Паоло замислився над тим, кому б то хотілося тайкома потрапити на Острів.

Снівучасникам втечі.

— Нині вночі навколо місяця було сяйво.

Наглядач з витонченим обличчям розмовляв з матросом, який прибирав з причалу на борт останній

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

кінець. Той втягнув повітря крізь зуби, немовби розганяючи побоювання співрозмовника. Говіркою чи пак мовою, яку Паоло трохи розумів, а решту мусів вгадувати, він сказав йому, що капітан неодмінно приведе теплохід назад вчасно. Нині з Америки прилітає його син, капітан нізащо не дозволить, щоб шторм затримав його на Острові.

Тепер Паоло дивився на море. На мить він забув, хто він і куди їде, а насамперед навіщо. Погляд зупинився на воді, що оточувала його. Її поверхня була така ж рівна, як і раніше, але тепер, коли перед сонцем згустився туман, вона потьмяніла.

Гладенька, мов коштовна тканина, мов шовк.

Порівняння це повернуло Паоло до тями — як це завжди буває з думками — і коротка мить благословенного забуття урвалася. Він підвів погляд. То не було судно громадського користування. Доступ на Острів заборонений усім, хто не має для цього обґрунтованої причини. А така причина була лиш одна.

Щоразу, як до нього верталось усвідомлення самого себе, щось тиснуло йому на груди, мов надгробний камінь. Паоло голосно видихнув, розкривши рота, немов звільнявся від великого тягара. Скільки вже років виривалися йому ці мимовільні, шумливі зітхання, ще не стогін, але вже щось більше, ніж подих? Навіть коли він був серед людей, перед базарними прилавками, у черзі на пошту, на обіді в сестри. Відповісти було неважко: три роки, шість місяців і кілька днів.

На заіржавілій лавці з білого металу на носовій палубі сиділа жінка-африканка. Вона непорушно вту-

пилася перед себе поглядом, профіль її був немов вирізьблений. Одяг свій вона немов навмання витягла з якоїсь паки, може на складі якоїсь добродійної організації. Проте навіть попри безформне пальто, занадто важке як на цю ще теплу погоду, яке притримували надзвичайно довгі пальці з бездоганними рожевими нігтями, вона була справжньою красунею. Цікаво, чи вона це знає.

Більшість інших пасажирів були жінки, чоловіків було мало. Майже всі були в приміщенні, у великому салоні теплохода, обладнаному незручними дерев'яними лавками. Кожен з них мав зі собою пакунок, загорнутий в цупкий папір або в мішковину, або ж великі пластикові пакети — в кожному разі не валізу. Щось, чого вони не повезуть назад звідти, куди їдуть.

На палубі була тільки африканка, Паоло і ще якась білявка, яку він, схоже, десь уже бачив. Їй могло бути років тридцять або п'ятдесят. Вона належала до тих жінок, які, схоже, вже у дванадцять років були спроможні доглядати братів-сестер, готувати суп, прасувати, а в двадцять були вже обдаровані спокійною вправністю людини середнього віку. Не те, що вона була важка або товста, навпаки, тіло її було пружним і м'язистим, як у людини, яка інтенсивно ним користується. Може, замолоду вона була спортсменкою? На ній, схоже, був її найкращий одяг, який, однак, був дещо зім'ятий за час подорожі, яка, мабуть, тривала довго ще до того, як вона почала перетинати цей останній морський рукав. Паоло згадав, де бачив її: попереднього вечора під час посадки на пором, який привіз їх на великий острів. Після цього він більше її не бачив. Зрештою, він тоді зайшов у свою кабіну і

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

не виходив з неї аж до того часу, як на світанку вони причалили в порту поряд з нафтоперегінним заводом.

Тепер ця жінка стояла на носі теплохода з напіврозтуленим ротом, спершись руками об перила. Вона не відводила очей від моря, витріщивши їх майже по-дитячому.

Паоло був певен: *до вчорашнього дня вона ніколи не бачила моря.*

* * *

Лавок на носовій палубі теплохода було шість, по три з кожного боку.

Кожні перила мали по сім залізних стовпчиків, скріплених двома горизонтальними трубами, а зверху була перекладина для опертя.

Камери для перевезення в'язнів — їх було вісім — розташувались на нижній палубі, Луїза їх не бачила і не знала про їх існування, а тому й не порахувала.

Все не так вже й погано, Луїза часто собі це говорила. Принаймні могло бути набагато гірше. Скільки різних історій вона наслухалася. Приміром, про ту нещасну, якій адміністрація в'язниці відмовила у відвідинах — мовляв, вона вже вичерпала тримісячний ліміт візитів; і так вона виявила, що її чоловік видав перед начальством за дружину іншу жінку, поки вона, справжня дружина, сама виховувала його п'ятьох дітей. Або та жінка з Вогери, яка одного разу сиділа біля Луїзи за довгим столом у кімнаті для побачень: вона сплела для чоловіка пару домашніх капців, а він жбурнув їх їй в обличчя, репетуючи: «Мені не треба капців, мені треба вийти звідси!»

Під час відвідин у в'язниці бувало всяке. Повертаючись звідти, дружини в'язнів ридали ридма, причому набагато сильніше, ніж коли їхали туди, і, звісно, не тільки через тугу. Проте за всі ці роки (дев'ять років і десять місяців) таких прикрих речей з Луїзою не траплялося ніколи, і вона повторювала собі: *мені щастить*. Її чоловік приймав від неї пакунки, кивнувши головою, а часто навіть дякував.

Іноді, сидючи по той бік стола в кімнаті для побачень, Луїза навіть розпізнавала в ньому обличчя того, в кого вона закохалася, коли він вперше запросив її до танцю. Обличчя це зникло невдовзі після одруження; воно стало повертатися до нього лише через багато років, коли вона приїздила відвідувати його з одним із їхніх дітей.

Коли йому вже винесли остаточний вирок, Ірене, їхня передостання донька, вернулася після першого дня в школі й заявила, що зрозуміла: батько її помер. Вчителька сказала їй: «Твого тата вже нема».

Відтоді Луїза, коли тільки могла, намагалася брати зі собою на відвідини дітей. Усіх п'ятьох разом взяти вона не могла, але принаймні одного або двох, по черзі. Тоді ще не сталася та жахлива річ у Вольтеррі, і її чоловік ще не був у в'язниці суворого режиму, там, де скло і переговорний пристрій, і міг навіть брати їх, дітей, на руки.

Присутність дітей у кімнаті для побачень робила людей лагіднішими, тлумила їхню гіркоту. Усі — інші в'язні, відвідувачі, а навіть наглядачі — щоразу усміхалися, коли бачили дитину на руках у батька. Якось товариш чоловіка по камері навчив їхнього найменшого сина, Луку, майструвати з паперу неве-

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

личкі бумеранги. Той показний чолов'яга з долонями, схожими на прасувальні дошки, показав йому, як вистрілювати їх у повітря, давши легенького щиглика. Маленькі паперові різки літали по приміщенні, крутячись, мов лопаті гелікоптера, високо над головами, що скупчилися у розмовах, перед загратованими вікнами, над дерев'яними столами, а тоді, мов собаки, верталися до господаря.

Лука мав тоді п'ять років. Повернувшись додому, ще багато днів він тільки й торочив про ті бумеранги та їхнього конструктора. Він хотів поїхати з Луїзою і на наступні відвідини, але то була черга Чіріано, і знову протягом всього побачення вони з тим в'язнем кидалися папірцями. Батько не брав участі у грі, лиш мовчки спостерігав, губи його ледь усміхалися, а розширені зіниці немов прагнули якнайбільше ввібрати образ сина. Луїза впізнала погляд, яким він дивився на неї під час того першого танцю, ще до одруження, а передусім ще до того, як вона почала вдарятися обличчям об гострі кути серванта.

Коли вона зібралася йти разом з Чіріано, в'язень сказав їй: «Не бійся. Дітей друзів я б ніколи не скривдив».

Луїза не зрозуміла, що це значить. Пізніше вона спитала про це у свого чоловіка, і він їй пояснив: той тип дістав вирок за те, що робив паскудні речі з дітьми. Одначе тут, у кімнаті для побачень, ніхто не бачив, щоб він зробив щось погане — навпаки, усі діти, що приїздили на відвідини, завжди питали про нього.

Після того, що сталося у Вольтеррі, і другого вироку в'язниці, в яку перевели Луїзиноного чоловіка, була занадто далеко, і дітей возити туди було важко. І того

обличчя — замисленого, погідного, зворушеного, відкритого — вона в нього вже більш ніколи не бачила.

Тепер вже минає доба, відколи вона в дорозі, та вона не втомилася. На поромі вона спала в салоні на кріслі, поклавши голову на пакунок для чоловіка, який тримала на колінах. Перед від'їздом вона прокинулась о другій ночі, щоб подоїти корів; вона хотіла заощадити трьом старшим дітям трохи роботи і щоб двоє молодших могли без проблем піти до школи. І ще в одному їй щастило: діти вже вирости. То вже не були малята, як спочатку, коли Анні, найстаршій, було тільки одинадцять, наймолодшому Луці — два роки, а інші троє між ними. Тепер найменший був того ж віку, що й старша тоді, а їй тепер двадцять. Двадцять років! На два роки більше, ніж Луїзі, коли вона виходила заміж...

Ну ось, вона знову рахує. Рахує, весь час рахує. То було сильніше від неї. Вона рахувала без упину, особливо перед сном. Рахувала літри молока, здані вранці в молочарню; тижні, яких бракувало до отелення корови; вік, якого досягло кожне з дітей тієї ночі, коли карабінери забрали їхнього батька. Рахувала цифри на лічильнику, щоб зрозуміти, на чому можна зекономити, хоч діти знали, що світло не можна вмикати, аж поки не починаєш натикатися на стіни, поки зовсім не стемніє. Рахувала внески за пральну машину і перераховувала зароблені гроші. Як того разу, коли м'ясник купував у неї теля, а вона відразу помітила, що він дав їй менше банкнот, ніж треба. І вона знала чому: люди думають, що жінку без мужа легше обдурити. Але вона порахувала, раз і ще раз,

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

тоді спокійно й холодно сказала йому, щоб він додав нестачу, інакше теля вона йому на машину не повантажить. М'ясник удав, ніби це помилка, ніби він погано додав. Ага, якраз. Він напевне не робив би цього, якби знав, що Луїза рахує навіть дерев'яні планки в лавках на паперті (вісім) і кроки між дверима дому та клунєю (двадцять шість).

Іноді посеред ночі всі ці числа юрмилися їй у голові й не давали спати. Щоб прогнати їх, Луїза уявляла собі теплий подих корів, їхнє біле, оксамитне вим'я, згадувала запах закваски, гною, сіна й дерева, які зустрінуть її у хліві. І казала собі, що невдовзі вона встане, одягне фартух та гумові чоботи й нарешті піде доїти корів. З втупленими в темряву очима вона чекала тої години з нетерпінням, як чекають на побачення з коханим.

Тільки одного Луїза не рахувала ніколи — років ув'язнення, які ще залишалося відсидіти її чоловікові. Зрештою, адвокат сказав їй, що та страшна цифра, яку вирік суддя у Флоренції і яку відтак підтвердили після апеляції, насправді нічого не значить. Після того, що її чоловік натворив у в'язниці у Вольтеррі, стало ясно, що цифра ця слизька, як мокрий схил: за якусь мить до неї можуть додатися роки, десятиліття і цілі життя. Ні, рахувати тривалість вироку було б для неї лише марнуванням часу. А марнувати часу Луїза зовсім не могла.

І тепер теж, хоча діти вже вирости. Тепер допомагав навіть Лука — збирав яйця в курнику і носив траву кроликам. А двоє найстарших, Анна та Чіріано, вже могли самі впоратися з домом і стайнею, якщо потрібно.

ФРАНЧЕСКА МЕЛАНДРІ

Так, Луїзі щастило, вона завжди казала собі це. Щастило часто. П'ятеро чудових дітей, добре вихованих і звиклих до праці. У селі деякі жінки, які мали вдома чоловіків, заздрили їй через це. Того дня, коли Чіріано отримав права на водіння трактора, вона плакала від радості. Майже десять років їй самій довелося керувати цією гуркітливою штукою, яка смерділа дизельним паливом. Коли вона сиділа в ньому, їй не залишалося нічого іншого, як рахувати: вже зорані борозни, ті, які ще треба зорати, метри, яких бракувало до наступного кола. Коли Луїза злазила з нього після цілого дня, проведеного в їзді туди-сюди по полі, туди-сюди, туди-сюди, мов хом'як у клітці, спина їй боліла від вібрацій, голова здавалась порожньою від гуркоту та нудьги, а на обличчі осіла кіптява від викидних газів, які вітер гнав на неї. А ще треба приготувати вечерю, вийняти прання, позашивати одяг. Саме тоді вона відчувала відсутність свого чоловіка. Відчувала більше, ніж за святковим столом, на якому бракувало однієї тарілки, більше, ніж вночі в ліжку, порожнє місце в якому — але цього вона ніколи, ніколи в житті нікому б не сказала — було для неї радше полегкістю. Саме на тракторі Луїзі найбільше бракувало чоловіка. І тому, коли її син Чіріано отримав права, вона плакала від щастя.

Вона подала прохання в тюремну адміністрацію про відвідини на вівторок: так вона менше хвилюватиметься, знаючи, що за її відсутності молодші діти будуть у школі. Вчора був понеділок, і вона пообіцяла Анні, що повернеться додому в середу ввечері.

ВИЩЕ ВІД МОРЯ

Цілу суботу вона готувала їжу. Їй допомагали двоє молодших, Ірене та Лука, вони разом ліпили равіолі з начинкою. Вона наробила їх багато, щоб чоловік міг почастувати й інших в'язнів. Йому ніколи не було легко нав'язувати стосунки, навіть замолоду, навіть на волі, а що вже казати тепер. Якщо він поділиться з товаришами по камері домашніми стравами, це, можливо, допоможе йому.

Сто п'ятдесят три. Вони негусто розклали равіолі на кухонному столі висихати. Через кілька годин Луїза по одному поскладала їх в картонну коробку, пересипавши висівками і розділивши шари пергаментним папером, щоб не злиплися. Лука сумно дивився, як вони зникають у коробці, а вона різким жестом закрила її.

— Це несправедливо, — сказала Ірене.

Луїза підвела очі. З усіх дітей вона найбільше непокоїла її — весь час тільки теревенила з подругами і не дуже дбала про науку, хоч цього року мала скінчити середню школу. У неї було темне батькове волосся, а очі мовби весь час чогось шукали. Вдома вона допомагала тільки тоді, коли їй звелиш, а от Анна з Маддаленою самі розуміли, що треба зробити.

— Ти ж знаєш, це для твого батька, — відповіла Луїза.

— От добре йому. — Й Ірене вийшла з кухні з туповою для її чотирнадцяти років грубістю.

Луїза застигла з коробкою в руках, а від бажання дати ляпаса їй аж заніміли пучки пальців.

Попереднього дня, подоївши до світанку корів, вона приготувала для всіх сніданок і завантажила

пральну машину (сплатити за неї залишалося ще дев'ятнадцять внесків). Пакунок для ув'язненого чоловіка вона приготувала ще попереднього вечора, як і торбину з небагатьма потрібними в дорозі речами. З дому вона вийшла, коли небо було ще чорне, і півні ще не співали — не співав навіть той нетерплячий сусідський когут, який завжди сповіщав про світанок принаймні на годину раніше. Підкотила до узбіччя дороги металевий бідон з іще теплим молоком, готовий до ранкового приїзду автоцистерни молокозаводу. Тоді, перекинувши сумку через плече і взявши пакунок в руку, вона пішла до сільської площі, де в робочі дні о 5.03 зупинявся рейсовий автобус до головного міста провінції. Там вона сяде на один потяг, а потім на інші, як багато разів до того. Їздячи спочатку на судові процеси, а потім на побачення у в'язниці, Луїза побувала в містах, про які вчила на уроках географії у початковій школі (Флоренція, Мілан), а потім і в інших містах, про які раніше навіть не чула (Фоссомброне, Вогера). Але цього разу їй довелося їхати ще далі.

Її чоловіка помістили у в'язницю іншого типу. В особливе відділення суворого режиму. Таких в'язниць було створено немало, бо казали, що в Італії точиться щось на кшталт громадянської війни, і політичних в'язнів вважали ворогами держави. Луїза цього не знала, але навіть теплохід, на якому вона пливла тепер, мав ім'я жертви цієї війни — наглядача, якого вбили під час повстання в карному закладі за кілька років до того. А відколи торік було викрадено і вбито впливового політика, життя в цих в'язницях стало ще важчим.